

«Стан та вектори розвитку інформатизації системи дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти у м. Харкові»

Шановні учасники конференції!

На початку 2010 року, саме у цій залі відбулась перша міська педагогічна конференція з інформатизації. Ми вдячні Національному аерокосмічному університету ім. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» та особисто Вам, шановний Володимире Станіславовичу, за таку можливість і всебічну підтримку у вирішенні організаційних питань.

Аналіз виконання резолюції I міської педагогічної конференції «Інформатизація освіти – пріоритетний напрямок розвитку системи освіти м. Харкова»

Закінчується календарний рік, ми знову зібралися, щоб проаналізувати що і наскільки ефективно зроблено, визначитися що необхідно робити, щоб інформатизація позитивно впливала на підвищення рівня якості освіти.

Упродовж 2010 року реалізовувались завдання програми «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті м. Харкова на 2009-2011 роки» за 4 основними напрямками, які визначено пріоритетними в інформатизації освіти:

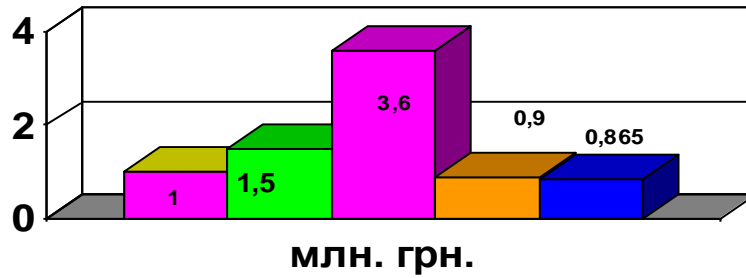
I. комп'ютеризація навчально-виховного процесу, управлінської діяльності та методичної роботи закладів та установ освіти міста

II. розвиток єдиного освітнього інформаційного середовища

III. забезпечення комп'ютерними програмами закладів та установ освіти

IV. підвищення рівня інформаційної культури учасників навчально-виховного процесу

Робота, що проводиться освітянами міста спрямована на реалізацію концепції розвитку єдиного освітнього інформаційного середовища.

Передусім слід зазначити суттєву підтримку міської влади усіх заходів та нововведень у галузі інформатизації освіти. За кошти міського бюджету 100% навчальних закладів мають безлімітний доступ до мережі Інтернет за технологією ADSL (провайдер ВАТ «Укртелеком»), а в навчальних закладах, де немає відповідних технічних умов – за технологією CDMA (провайдер – компанія «Телесистеми України»).

На слайдах Ви можете побачити найгірші та найкращі показники використання ресурсів мережі Інтернет навчальними закладами.

Найгірше працювали		
Район	Заклади	Обсяг трафіка
Орджонікідзевський	ДЮСШ №11	74
Київський	ДЮСШ №2	198
Московський	ДЮСШ №13	388
Район	Заклади	Обсяг трафіка
Київський	ДНЗ №264	83
Червонозаводський	ДНЗ №44	102
Ленінський	ДНЗ №302	131
Район	Заклади	Обсяг трафіка
Фрунзєнський	ЗНЗ №180	485
Жовтневий	ЗНЗ №127	924
Московський	ЗНЗ №177	1 288

Найкраще працювали		
Район	Заклади	Обсяг трафіка
Фрунзєнський	ЦДЮТ №6	23 913
Московський	СЮТ №5	30 797
Жовтневий	ЦДЮТ №2	51 939
Район	Заклади	Обсяг трафіка
Московський	ДНЗ №117	48 867
Московський	ДНЗ №39	55 284
Фрунзєнський	ДНЗ №265	89 939
Район	Заклади	Обсяг трафіка
Московський	ЗНЗ №138	200 900
Фрунзєнський	Гімназія №14	229 810
Московський	ЗНЗ №144	273 750

Наявність стабільного доступу до мережі Інтернет дозволяє працювати у програмному комплексі «Міська освітня мережа», який запроваджується дошкільними навчальними закладами з 2008 року, загальноосвітніми навчальними закладами з 2009 року, а з 2010 року у всіх позашкільних навчальних закладах.

Програмний комплекс «Міська освітня мережа» - ефективний інструмент автоматизації управлінської діяльності

У 2010 році завершена побудова єдиної системи збору та обробки інформації про діяльність закладів освіти.

Харків один із перших в Україні, де запроваджено програмний комплекс, побудований на основі клієнт-серверних технологій, для автоматизації управлінської діяльності на всіх управлінських рівнях.

За допомогою автоматизованих задач комплексу у дошкільному навчальному закладі можна без зайвих зусиль вести облік відвідування вихованцями дитячого садка, формувати облік робочого часу співробітників, здійснювати планування курсової підготовки та атестації педагогічних працівників, формувати обов'язкові статистичні звіти.

Усі загальноосвітні навчальні заклади міста за допомогою програмного комплексу сформували робочі навчальні плани на 2010-2011 навчальний рік.

Новий підхід до планування роботи з використанням інформаційно-комунікаційних технологій зводить до мінімуму помилки у назвах навчальних предметів, полегшує перевірку відповідності кількості навчальних годин до Типових навчальних планів, забезпечує контроль за розподілом годин варіативної складової робочого навчального плану.

Позашкільники лише почали працювати з базами даних комплексу. Можливості комплексу дозволяють завантажувати з баз даних, що ведуться у загальноосвітніх навчальних закладах, особисті дані про дитину. Тобто не потрібно з самого початку вводити з клавіатури усі необхідні дані, достатньо тільки знайти у ЄДИНІЙ базі даних потрібного учня, який навчається у будь-якій школі міста, та закріпити його за гуртком позашкільного навчального закладу, вихованцем якого він є.

Це значно скорочує час при формуванні звітів, за умови актуальності баз даних комплексу, робить рутинні трудові процеси управлінські процеси мобільними.

Разом з тим є і ряд проблем, над якими слід працювати:

- централізовані бухгалтерії управлінь освіти районів не вимагають надання навчальними закладами звітів, що формуються за

допомогою комплексу, зокрема таблицю обліку робочого часу, обліку відвідування вихованців;

- не в усіх навчальних закладах бази даних актуальні (показник актуальності баз даних по дитячих садках – 98 %, по школах – 94%), а це свідчить про несвоєчасне внесення змін до баз даних комплексу, зокрема до розділів «Учні», «Співробітники», «Товарно-матеріальні цінності»,
- не в повній мірі дошкільними навчальними закладами використовуються автоматизовані задачі формування перспективного плану проходження педагогічними працівниками курсів підвищення кваліфікації та атестації.

Комплекс продовжує вдосконалюватися, його розвиток спрямований на модернізацію освітнього менеджменту та автоматизацію управлінських процесів. Так, на 2011 рік заплановано розробку модулю «Моніторинг якості освіти».

Розпочато роботу з побудови оптоволоконної телекомунікаційної освітньої мережі, про яку ми говорили у цій залі торік. У 2011 році 53 об'єкти будуть підключені до мережі Інтернет за найсучаснішими швидкісними технологіями, які запроваджуються комунальним підприємством «Міський інформаційний центр».

Пріоритетним завданням є створення та розвиток у Харкові системи дистанційного навчання. З цією метою Департамент освіти співпрацює з Харківським національним економічним університетом, Східноукраїнською філією Міжнародного Соломонового університету, компаніями «Стелла Системз» та «Світсофт». Майже 250 педагогів відвідали два навчально-методичних семінари на базі Харківського національного економічного університету з питань роботи у системі управління навчанням Moodle та отримали сертифікати про проходження навчання. З 2009 року освітяни Харкова плідно співпрацюють зі Східноукраїнською філією Міжнародного Соломонового університету та компанією «Стелла Системз» по створенню власних Інтернет-сайтів навчальними закладами міста.

На сьогодні 100 % шкіл міста мають власні сайти, до проекту приєдналися 182 школи (в тому числі і приватні, і вечірні), 62 дитячих садки та 22 позашкільних навчальних заклади, 2 – міжшкільні навчально-виробничі комбінати. Школи зацікавилися проектом, навіть створили другі Інтернет-представництва на платформі Edukit. Приєднуються до даного проекту і дошкільні навчальні заклади, їх у проекті вже 62. Приємно зазначити, що до даного проекту вже приєдналися навчальні заклади з 11 областей України, а освітяни Харкова були першими учасниками цього проекту.

Інформаційно-освітня платформа Edukit розвивається, додаються нові модулі, одним із них є модуль тестування Easy Test. У 2009-2010 роках на базі Соломонового університету пройшли навчання 113 осіб, які стали обізнаними із запровадження тестового контролю за якістю знань у режимі он-лайн та працювали як бетта-тестери даного продукту.

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» надає альтернативну пропозицію для навчальних закладів міста, які прагнуть розвитку у напрямі інформатизації, та приєднує їх до Всеукраїнського шкільного порталу «Класна оцінка». Сьогодні у проекті 50 навчальних закладів (25 шкіл, 22 дитячих садки, 3 позашкільних навчальних заклади).

Майже 400 педагогів міста мають базові знання про принципи дистанційного навчання. Отже є група фахівців, що зможе дати розвиток Системі дистанційного навчання «Доступна освіта», яка розбудована та є власністю Департаменту освіти. «Доступна освіта» – це портал для здійснення додаткового навчання учнів. У майбутньому він стане інструментом для організації навчання за індивідуальною формою, роботи з обдарованими дітьми, додаткової освіти школярів. Система вже функціонує. З жовтня цього року розпочато роботу з інформаційного наповнення контенту, у системі є понад 20 дистанційних курсів, розроблених вчителями шкіл міста на підставі укладених трудових угод, з різних предметів – це математика, історія, українська мова і література, інформатика. У 2011 році

буде проведено конкурс на кращий дистанційний курс. Роботи переможців зі збереженням за ними авторського права будуть доступні для використання.

Департамент освіти підтримує пропозиції спеціалізованих підприємств та організацій шляхом надання навчальним закладам можливості вибору власних векторів розвитку в інформатизації.

У 2010 році на підставі договору з Товариством «Магкомлайн» проведено апробацію програмного продукту «МІК» для здійснення комунікацій та інформаційного обміну в мережі Інтернет. Учасниками апробації цього програмного продукту стали 15 загальноосвітніх начальних закладів м. Харкова (ЗНЗ №№ 1, 9, 16, 27, 36, 37, 43, 51, 52, 65, 100, 120, 151, 152, 155).

Укладено договір з компанією «Фанкі Лайн» щодо апробації порталу, який представляє собою систему електронного документообігу між різними управлінськими рівнями. До даного проекту приєдналися управління освіти та навчальні заклади Жовтневого, Орджонікідзевського та Червонозаводського районів.

Мета виховної роботи – виховання інформаційної культури школярів

Проводиться робота з виховання в учнів інформаційної культури, щодо формування основ безпеки в мережі Інтернет, з формування у школярів вмінь та навичок вільно орієнтуватися у мережі Інтернет. З цією метою проведено IV Кубок з пошуку в мережі Інтернет для учнів 5-11-х класів, який вперше проводився спільно з Харківським учбовим центром комп'ютерних технологій «Кит» позашкільного навчального закладу «Калібри». У Кубку взяли участь 650 школярів, що свідчить про інтерес до інформаційно-комунікаційних технологій. I (заочний) тур проходив у режимі он-лайн на платформі Easy Test редакційної системи EDUkit, безкоштовно наданою компанією «Стелла Системз». Визначено переможців Кубку як в командному, та і в особистому заліку.

Матеріально-технічне забезпечення інформатизації освіти – умова її успішного розвитку

Всього в навчальних закладах міста 4540 персональних комп'ютерів, це на 200 більше ніж у 2008 році і вдвічі більше показника 2006 року, не зважаючи на планомірне списання застарілої техніки та обмежені можливості бюджету. В управлінській та методичній діяльності шкіл, у предметних кабінетах використовується 1715 персональних комп'ютерів, 117 у позашкільних навчальних закладах, 261 – у дошкільних. У закладах освіти працює 235 навчальних комп'ютерних комплексів. Показник кількості учнів на 1 ПК по м. Харкову на початок 2010-2011 навчального року складає 24,2, а в 2006 році він був – 60. Понад 70 % навчальних закладів забезпечені мультимедійною технікою, з них 51 мають інтерактивні дошки.

До проблемних питань, які слід вирішувати, відносимо:

- несвоєчасне списання застарілої техніки, що знаходиться на балансі навчальних закладів,
- забезпечення ліцензійним системним та офісним програмним забезпеченням закладів та установ освіти, сьогодні по місту середній показник забезпеченості навчальних закладів складає 60%, а районних управлінь освіти – 76%.
- подальше оснащення навчальних закладів мультимедійною технікою.

Важливим напрямком роботи є цільове та ефективне використання техніки, навчання педагогічних працівників у галузі інформаційно-комунікаційних технологій. В 2010 році спільно з спеціалізованими організаціями та підприємствами, з вищими навчальними закладами міста проведено 10 навчально-методичних семінарів для педагогічних працівників та працівників районних лабораторій комп'ютерних технологій в освіті.

Традиційним став конкурс-захист на кращу модель інформатизації «Шкільний інформаційний світ».

У I (районному) турі було 42 учасники (2009 рік – 38)

До другого туру дійшли 28 кращих учасників.

З 2011 року на базі цих навчальних закладів – переможців будуть організовані майстер-класи з вивчення досвіду роботи з інформатизації.

**Оновлення навчально-методичної бази та сучасних дидактичних засобів
– один із шляхів модернізації навчально-виховного процесу.**

За кошти міського бюджету започатковано роботу медіатек, придбано для кожного району по 37 електронних засобів навчального призначення, рекомендованих для використання Міністерством освіти і науки України (усього 374 диски).

З метою ознайомлення педагогів з даними програмними продуктами необхідно провести оглядові презентації та навчання вчителів.

120 десятикласників фізико-математичного ліцею № 27 і гімназії № 6 стали першими учасниками першого в Україні проекту з використання електронних книг від виробника – компанії «ЕКТАКО» (США) з уже запрограмованими електронними версіями усіх 22-ох підручників, які відповідають державним навчальним програмам, а також із завантаженою художньою літературою російською, українською і англійською мовами. Даний проект започатковано за підтримки Харківського міського голови Г.А. Кернеса.

Налагоджена практика віртуальних секційних засідань конференції через форум офіційного сайту Департаменту освіти Харківської міської ради.

На сайті Департаменту освіти розміщуються накази, нові нормативні документи, поточні новини, необхідна та важлива інформація з різних напрямів діяльності системи освіти міста.

Функціонують сайти всіх районних управлінь освіти.

Щомісячно здійснюється аналіз функціонування сайтів навчальних закладів.

На жаль:

- не систематично оновлюється інформація про склад педагогічного колективу та мережу закладу,
- нерегулярно розміщуються новини із шкільного життя,
- інформаційне наповнення сайтів потребує подальшого вдосконалення.

З працівниками ЛКТО у режимі он-лайн засобами Skype проводяться наради. У листопаді-грудні 2010 року вивчалася діяльність ЛКТО районних управлінь освіти. Потребує оновлення Положення про ЛКТО, яке у районах затверджувалося ще у 2007 році. Немає єдиного підходу до ведення документації, чітко не визначено функціонал працівників ЛКТО. З огляду на це варто зазначити, що лабораторія комп'ютерних технологій в освіті повинна працювати за своїм призначенням – здійснювати технічну підтримку функціонування парку комп'ютерної техніки, обслуговування наявного програмного забезпечення, проводити навчально-методичну роботу щодо запровадження інформаційно-комунікаційних технологій у різні напрями діяльності навчального закладу, бути консультативним пунктом для педагогів, які прагнуть оновлення навчально-виховного процесу шляхом використання ІКТ.

Отже, шановні освітяни, інформатизація системи освіти міста Харкова крокує у ногу з часом, розвивається, спрямовується на задоволення інформаційних потреб учасників навчально-виховного процесу.

Враховуючи викладене, пріоритетними напрямами розвитку інформатизації освіти міста вважаємо:

- ✓ Ефективне та цільове використання наявної техніки, зміцнення матеріально-технічної бази навчальних закладів та установ освіти м. Харкова.
- ✓ Співпраця з вищими навчальними закладами, зі спеціалізованими підприємствами для задоволення інформаційно-освітніх потреб учасників навчально-виховного процесу.
- ✓ Розбудова Системи дистанційного навчання «Доступна освіта».
- ✓ Розвиток та використання можливостей програмного комплексу «Міська освітня мережа».
- ✓ Поширення кращого досвіду з інформатизації навчального закладу в інші навчальні заклади міста.
- ✓ Організація якісної позаурочної роботи з оволодіння учнями ІКТ та підвищення рівня їх інформаційної культури.